

Κυριακή 17η Νοεμβρίου 2024

Κυριακή Θ' Λουκᾶ.

(Λουκ. 12, 16 – 21).

«ψυχή ἔχεις πολλά ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά» (Λουκ. 12, 19).

Τὴν παραβολή τοῦ ἄφρονα πλούσιου ἀκούσαμε σήμερα στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα. Ὁ πλούσιος τῆς σημερινῆς παραβολῆς χαρακτηρίζεται ἄφρονας, διότι δίνει σημασία μόνο στήν ὕλη, πού εἶναι τό φτηνό στοιχεῖο τῆς ζωῆς, καί ξεχνάει τό σημαντικότερο καί ἀκριβότερο, πού εἶναι τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς, αὐτή ἡ ἀνοησία τοῦ πλούσιου χαρακτηρίζει πολλούς ἀνθρώπους. Εἶναι πολλοί αὐτοί πού περιμένουν τή χαρά μέσα ἀπό τά χρήματα, τά γήινα ἀγαθὰ, τίς ὑλικές παροχές καί ὅλα αὐτά πού ἔρχονται καί παρέρχονται. Εἶναι πολλοί αὐτοί πού, καθώς ψάχνουν τή χαρά μέσα στά ὑπάρχοντα, πέφτουν στήν

παγίδα τῆς πλεονεξίας, πού γίνεται μιά μορφή εἰδωλολατρίας. Γραπώνονται μέσα στά δίχτυα τῆς φιλαργυρίας, ἡ ὁποία γίνεται ἕνας κακός τύραννος, πού καταδυναστεύει καί ἀποστεώνει τήν ἀνθρώπινη ψυχή. Ἡ χαρά πού προέρχεται ἀπό τήν ὕλη εἶναι χαμηλῆς ποιότητας καί μικρῆς διάρκειας, ἀφοῦ καί ἡ ἴδια ἡ ὕλη εἶναι κάτι ἐφήμερο καί πρόσκαιρο. Τά ἀγαθά τῆς ψυχῆς, σύμφωνα μέ τόν κόσμο, εἶναι ἡ ἄνευ ὀρίων διασκέδαση, ἡ ἐξωτερική ὁμορφιά, ἡ ἐπιστημονική γνώση, οἱ πολλές συντροφίες, οἱ κάθε εἴδους διακρίσεις, ἡ καλή καριέρα, τά ἐπώνυμα ροῦχα, τά πολυτελῆ αὐτοκίνητα, τά ὠραῖα διαμερίσματα, τά συχνά ταξίδια, οἱ ἐφήμερες σχέσεις, οἱ ἡδονές τῆς σάρκας, ὅλ' αὐτά πού στό σύνολό τους ἀποτελοῦν αὐτό πού ὀνομάζουμε εὐμάρεια. Ὁ ὕλικός εὐδαιμονισμός προσπαθεῖ νά γεμίσει τό κενό τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Ὅσο ὅμως περισσότερο προσπαθεῖ, τόσο πιά πολύ αὐτό τό κενό μεγαλώνει καί κατασπαράζει τόν ἄνθρωπο. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ ἀνοησία τοῦ ἄκρατου ὕλισμοῦ, ὁ

ὁποῖος, πίσω ἀπό τήν πρώτη χαρά, κρύβει τό δράμα τοῦ ἀνθρώπου γιά τήν ἀναζήτηση τοῦ ἀπόλυτου καί τοῦ ἀληθινοῦ.

Τά ἀληθινά ἀγαθά τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ καθαρότητα καί ἡ δικαιοσύνη. Αὐτά τά τρία ἀγαθά δέν φθείρονται, δέν κουράζουν, δέν ὑποτιμοῦν τόν ἄνθρωπο. Ἀντίθετα τόν στολίζουν. Γίνονται ἡ πνευματική περιουσία, μέ τήν ὁποία κατακτάει τά μυστικά τῆς εὐτυχίας σ' αὐτή τή ζωή καί τῆς ἀτέλειωτης χαρᾶς στήν αἰωνιότητα.

Τό πρῶτο ἀγαθό τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἡ ψυχή βιώνει τήν ἀγάπη ὄχι μόνον σάν συναίσθημα ἀλλά κυρίως σάν τρόπο ζωῆς. Ἡ ζωή τῆς ἀγάπης ἔχει δύο κατευθύνσεις. Μία πρὸς τόν Θεό καί μία πρὸς τά κτίσματα. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπάει, ἀγαπάει πρῶτα τόν Θεό εὐχαριστιακά καί δοξολογικά. Δέν ἀγαπάει τόν Θεό συμφεροντολογικά. Ἀγαπάει τόν Θεό σάν παιδί καί ὄχι σάν ὑπάλληλος ἢ σάν φοβισμένος δοῦλος. Ἀγαπάει τόν Θεό, ἐπειδὴ εἶναι ὁ Πατέρας καί ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη

εἶναι ὁ μόνος ὑγιής τρόπος κοινωνίας μέ τόν Πατέρα Θεό. Ἐπειτα ἡ ψυχή βιώνει τήν ἀγάπη πρὸς ὅλα τά κτίσματα τοῦ Θεοῦ κενωτικά καί θυσιαστικά. Ἀγαπάει ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅλα τά πλάσματα, ὅλη τή φύση, ὄχι γιατί ἔχει κάτι νά κερδίσει ἀλλά ἐπειδή ἡ ἀγάπη φέρνει χαρά καί γαλήνη. Ἡ θυσιαστική ἀγάπη γεννάει τήν ταπείνωση, τήν ἀρετή, τό φιλότιμο καί κάθε καλό. Ἡ θυσιαστική ἀγάπη εἶναι ἡ αἰτία τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας. Ὅποιος ἀγαπάει ἀληθινά μπορεῖ νά κάνει ὅ,τι θέλει, ἀφοῦ ὅ,τι κάνει ἀπό ἀγάπη ποτέ δέν εἶναι λάθος.

Τό δεύτερο μεγάλο ἀγαθό τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ καθαρότητα. Ἡ καθαρότητα τῆς ψυχῆς ἀπαιτεῖ δύναμη καί ἀγώνα. Ἡ ψυχή ἔχασε τήν καθαρότητα, ὅταν ἔχασε τόν Θεό. Ὅχι μόνο Τόν ἔχασε, ἀλλά καί Τόν ξέχασε. Αὐτό ἔφερε τή βρωμιά σάν μόνιμη κατάσταση στήν ψυχή. Ἡ βρωμιά τοῦ κακοῦ καί ὁ ρύπος τῆς ἀμαρτίας ἔγιναν ἀρρώστια ἐπικίνδυνη καί θανατηφόρα. Ἡ ψυχή, ἐάν δέν κάνει τόν ἀγώνα τῆς καθαρότητος, μολύνεται ἀπό τή βρωμιά

τῆς ἁμαρτίας καί φθείρεται, μέ ἀποτέλεσμα στό τέλος νά νεκρώνεται πνευματικά. Ὅταν ἡ ψυχή δέν λαμβάνει τά ἀντισώματα τῆς ἐσωτερικῆς ἐξυγίανσης, πνίγεται μέσα στόν βουρκο τοῦ κακοῦ καί ἔτσι γεννιοῦνται καί θεριεύουν οἱ ἀμέτρητες καί δυσκολοθεράπευτες ψυχασθένειες. Εἶναι πολύ μεγάλο ἀγαθό γιά τήν ψυχή ἡ καθαρότητα. Ἡ καθαρή καρδιά ἀναπνέει τό ὀξυγόνο τῆς ἀρετῆς. Ὁ ἄνθρωπος πού κάνει τόν ἀγώνα τῆς κάθαρσης γίνεται δυνατός ἐσωτερικά καί μπορεῖ νά διαχειρίζεται τά μεγάλα καί δυσεπίλυτα προβλήματα τῆς καθημερινότητος μέ διαύγεια καί εὐστροφία. Σήμερα οἱ περισσότεροι πνίγονται κυριολεκτικά σέ μία κουταλιά νερό. Κάθε ζήτημα τό θεωροῦν σάν μιά τεράστια κορυφή πού πρέπει νά κατακτήσουν. Ἀγχώνονται μέ τό καθετί. Ἀπογοητεύονται καί ἀπελπίζονται, διότι οἱ βρώμικες ψυχές τυφλώνονται ἀπό τά πάθη, τίς ἐπιθυμίες καί τίς ἐξαρτήσεις. Χάνουν τήν ἰκανότητα νά βλέπουν καθαρά, διότι τό μάτι τῆς ψυχῆς, πού εἶναι ὁ νοῦς, τυφλώθηκε

ἀπό τήν ἁμαρτία καί δέν μπορεῖ νά βρεῖ καμία λύση γιά κανένα πρόβλημα. Ἡ ἐσωτερική καθαρότητα εἶναι πολύτιμο ἀγαθό γιά τήν ψυχή, διότι κάνει τόν ἄνθρωπο ὡραῖο. Ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκη ἀπό ὡραίους ἀνθρώπους. Γέμισε ἀπό ἀνθρώπους μέ φροντισμένη ἐξωτερική εἰκόνα, ἀλλά πού μέσα τους εἶναι δύσμορφοι καί ἄσχημοι, διότι δέν ἔχουν καθαρές ψυχές.

Τό τρίτο μεγάλο καί ἀληθινό ἀγαθό τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ δικαιοσύνη. Ἡ δικαιοσύνη ὄχι μέ τήν ἔννοια τῆ νομικίστικη ἀλλά μέ τήν ἔννοια τῆς ἐσωτερικῆς ἰσορροπίας. Ἡ ψυχή πού ἔχει δικαιοσύνη εἶναι ἐκείνη πού ξεχωρίζει τό σωστό ἀπό τό λάθος, τό κακό ἀπό τό καλό. Μπορεῖ νά προβλέπει τίς ἐπιπτώσεις ἀνάλογα μέ τίς ἐπιλογές. Ἔχει τή δύναμη νά υἱοθετεῖ τό θεῖο θέλημα ὄχι σάν σύστημα δεσμευτικῶν κανόνων ἀλλά σάν ὄντολογική προδιαγραφή γιά ἐσωτερική ὑγεία καί ἰσορροπία. Ἡ παραβίαση τοῦ θεοῦ θελήματος δέν κάνει τόν ἄνθρωπο παράνομο. Τόν κάνει ἀνισόρροπο καί ἄρρωστο. Ἡ διασάλευση τῆς ἐσωτερικῆς

ισορροπίας φέρνει ύπαρξιακές συγκρούσεις, πού γεμίζουν τήν ψυχή μέ ένταση και άμέτρητες άνασφάλειες. Τά ψυχικά συμπλέγματα, πού ταλαιπωροϋν τούς άνθρωπους, εΐναι άπόδειξη πώς άπουσιάζει ή ίσορροπία άπό τίς ψυχές τους. Μ' αϋτή τήν έννοια ή δικαιοσύνη εΐναι πολύτιμη, διότι έξισορροπεΐ όλα τά δεδομένα τής ζωής και βοηθάει τόν άνθρωπο νά περπατάει στή μέση και βασιλική όδό. Ή δικαιοσύνη, ως ψυχική ίσορροπία, εΐναι ή αίτία τής άληθινής και άκύμαντης γαλήνης.

«Ψυχή έχεις πολλά άγαθά κείμενα εις έτη πολλά» εΐπε σήμερα ό πλούσιος, αλλά τά πλούτη πού εΐχε δέν άφοροϋσαν τήν ψυχή του, γι' αυτό έχασε και τήν ψυχή του και τά πλούτη. Τά άληθινά άγαθά τής ψυχής, μέ τά όποΐα χαΐρεται και πλουτίζει, εΐναι ή άγάπη, ή καθαρότητα και ή δικαιοσύνη. Μακάρι σ' αϋτά τά άγαθά νά στοχεϋουμε και νά άγωνιζόμαστε νά τά άποκτήσουμε, γιά νά άπολαύσουμε τούς ωραίους καρπούς τους άπό τώρα και γιά πάντοτε. Άμήν.